

Beszámoló

az ELTE Bolyai Kollégium működéséről a 2017-es naptári évben

A Bolyai Kollégium működése 2017-ben is komolyabb problémáktól mentesen zajlott: a tervezett programokat, feladatokat rendben elvégeztük, pénzügyeink kiegyensúlyozottak. Ez utóbbit a költségvetési támogatás mellett az NTP-SZKOLL-16 és az NTP-SZKOLL-17 pályázatok és egy NKA pályázat is segítették. A pénzügyi tervezésben illetve a költségvetést illető minden kérdésben nyújtott segítségükért köszönet illeti a Rektori Koordinációs Központot, ezen belül is a központvezetőt Dr. Kóczyán Lillát.

Az alábbiakban a Bolyai Kollégium életének legfontosabb elemeit foglalom össze.

1. Programok

1.1 Bolyai Konferencia

Hagyományainkhoz híven, immár huszonkettedik alkalommal rendeztük meg a Bolyai Konferenciát, 2017. március 18-19-én. A konferencia színvonalát 2013-tól kezdve plenáris előadások emelik. Idén Szathmáry Eörs és Káel Csaba voltak a konferencia meghívott plenáris előadói. A hallgatók 6 szekcióban prezentálhatták munkájukat, többek között a biológia, fizika, földtudomány, kémia, műszaki tudományok és jogtudományok témakörökben. Nagy örömeinkre szolgál, hogy a konferencia iránti érdeklődés nem csökken. A résztvevőket közel 100 jelentkező közül választottuk ki, akik budapesti, illetve vidéki egyetemek, szakkollégiumok hallgatói voltak, de jött előadó a Bécsi Egyetemről is. A rendezvény ideje alatt 32 előadással és 47 poszterrel vártuk az érdeklődőket. Külön köszönet illeti a konferencia főszervezőjét: Molnár Annát. A tavalyi Bokonf után egyesek szóvá tették, hogy kevés bolyais tartott előadást vagy mutatott be posztert. Idén 9 előadás és 1 poszter fűződött a Bolyai Kollégium valamelyik hallgatójához. A legjobb bolyais előadónak járó díjat idén Broda Balázs nyerte el. Az ezért járó 30eFt egyszeri ösztöndíj-kiegészítést a Bolyai Kollégium Alapítvány ajánlotta föl.

A Bokonf részleteiről lásd a <http://www.bolyai.elte.hu/dyn/eloadas/bokonf/aktualis/> oldalt.

1.2 Csütörtök Esték

Ez a heti rendszerességgel sorra kerülő program a Kollégium képzési tervének része. A 2016/17 tavaszi félévben *Csabai István* fizikus, *Timár Gábor* geofizikus, *Molnár Gábor* geofizikus, *Farkas*

Bertalan úrhajós, Miklósi Ádám etológus, Hokker Zsolt evangélikus lelkész, Jankovics Marcell rajzfilmrendező, Eckhardt Gábor zongoraművész, valamint Jánosi Imre fizikus tisztelt meg minket. Márciusban a Thália Színház Moszkva – Petuski előadásának megtekintése, áprilisban pedig az Egis Gyógyszergyár Tudományos és Technológiai Központjában tett látogatás színesítette a programot. A 2017/18 őszi félévben vendégeink közt üdvözölhettük *iff. Szántay Csaba* vegyészt, *Hollerung Gábor* karmestert, *Török János* fizikust, *Rózsa Balázs* orvos-fizikust, *Forró László* fizikust és *Ürge László* vegyészt. Szeptemberben egy vitafórum és a Bolyaavató, novemberben a Katona József Színház Borisz Godunov előadásának megtekintése, valamint egy látogatás az MTA CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézetében tett látogatás színesítette a programot.

A szervező munkákért köszönet illeti Gelencsér Orsolyát és Telek Mátét.

A részletekről lásd a <http://www.bolyai.elte.hu/dyn/eloadas/csuteste/regebbi/201620172/> , illetve a <http://www.bolyai.elte.hu/dyn/eloadas/csuteste/> oldalakat.

A csütörtök esti programok részét képezték a félévnyitó és félévzáró beszélgetések is. Az utóbbi alkalmak kiegészültek a BElZeBuB műsorral (lásd az Egyéb részt).

A Csütörtök Estéket személy szerint a Bolyai egyik „védjegyének” tartom. Azon vagyok és leszek, hogy a jövőben is biztosítva legyen a program magas színvonala. Folytatva a hagyományt, a kollégisták szavaztak arról, hogy melyik előadás tetszett a legjobban. Tavasszal holtversenyben Eckhardt Gábor és Farkas Bertalan, ősszel pedig – szintén holtversenyben – Hollerung Gábor és Török János kapta a legtöbb szavazatot.

1.3 Szakszemináriumok

A tehetséggondozás egyik fontos pillére a Kollégium szakszemináriumi rendszere, mely hat tematikus hallgatói csoportra oszlik (zárójelben a szaktanárok): *biológia* (Kovács M. Gábor, Schlett Katalin), *fizika* (Dávid Gyula), *földtudományok* (Eröss Anita, Nagy Balázs), *kémia* (Fogarasi Géza, Magyarfalvi Gábor), *matematika* (Zábrádi Gergely) és *informatika* (Porkoláb Zoltán). Minden területen heti rendszerességgel zajlottak a foglalkozások. Matematika és informatika témakörökből néha közös, de inkább megosztott előadások voltak.

A szakszemináriumok részleteiről lásd a <http://www.bolyai.elte.hu/dyn/eloadas/szeminarium/> oldalt.

1.4 Extra kurzusok

Az NTP-SZKOLL pályázatok kötelező programeleme volt mindkét félévben egy-egy a szakkollégium alaptevékenységéhez szorosan nem kapcsolódó kurzus vállalása. A tavaszi félévében

családpaszichológiai kurzuson vett részt 6-8 hallgató, amelyet Kozma-Vizkeleti Dániel tartott. A kurzus felerészben beszélgetésből, sőt vitából és felerészben ismeretterjesztő-tudományos előadásból állt. Az őszi félévben pedig Hajnal Ernő tartott egy Photoshop kurzust.

Az extra kurzusokról információk ezen az oldalon találhatóak:

<http://www.bolyai.elte.hu/dyn/eloadas/egyeb/> .

1.5 Nyelvórák

Mind a tavaszi mind az őszi félévben indult, immár hagyományosan, angol és német kurzus.

Az angolt két ELTE-s doktorandusz, Petrák Fanni és Mórász Balázs vezette. Az órák jó hangulatban teltek, az oktatók tudtak külön feladatokat adni, illetve mindenki igényét kielégítve haladni az anyaggal és a fejlesztéssel.

A német kurzust Palotás Berta tanárnő vezette. Az órákat 3-4 hallgató látogatta. Az órák barátságos, egymást segítő légkörben zajlottak, ami lehetővé tett személyes, ill. tartalmilag is színvonalas beszélgetést az idegen nyelven (pl. a csütörtöki Bolyai-esték vendégeivel kapcsolatosan). A tanárnő minden óra után "testre szabott" feladatokat, tesztek készített a csoportnak az órai munkához kapcsolódóan, amit a résztvevők e-mailben megkaptak a szövegértési javaslatokkal együtt.

Az őszi félévben, újdonságként, francia nyelvi kurzus is indult, amelyet Wallnerné Zsurka Ágnes tartott. A nyelvórákról információk ezen az oldalon találhatóak:

<http://www.bolyai.elte.hu/dyn/eloadas/nyelv/> .

A nyelvórákkal kapcsolatos szervezőmunkáért Szobota Andrásat illeti köszönet.

1.6 Levelezős verseny középiskolásoknak

A versenyre háromfős, középiskolásokból álló csapatok nevezhettek be. A feladatok témaköre felölelte a Bolyai Kollégium mind a hat szakterületét. 21 csapat küldte be megoldásait az első fordulóban. A versenybizottság döntése alapján a legjobb 15 csapat jutott tovább a második fordulóba, amelyben a feladatok megoldására a tanulóknak 2 hónapjuk volt. A behívott csapatokból 10 küldött erre megoldást. Az összesített eredmények alapján a levelezős fordulókban legeredményesebb 5 csapat meghívást kapott a döntő fordulóba, amelyre július 14-én került sor a Bolyai Kollégiumban. A döntőt egy kétnapos jutalomkirándulás követte a szentendrei Papszigeten. Mind az 5 döntős csapat tagjai részt vettek rajta, tehát összesen 15 tanuló, illetve 11 kollégista. Idén Dr. Rohonczy János, a szervetlen kémiai tanszék docense látogatott el hozzánk, és tartott érdekes

előadást a mikrochipek kémiájáról. A táborról pozitív visszajelzések születtek. A verseny szervezéséért elsősorban Kenéz Lilit és Galambos Klaudiát illeti köszönet.

A részletekről lásd a <http://www.bolyai.elte.hu/dyn/eloadas/levverseny2017/> oldalt.

1.7 Kirándulás

2017-ben sajnos csak az őszi félévben volt kirándulás (október 6-8.). Ennek keretében a Zemplénbe (Pusztafalu, Nagy-Milic, Füzér, Regéc, Vizsoly látogattak el a Bolyai Kollégium tagjai az igazgatóval. A háromnapos kiránduláson 35 kollégista vett részt. A tavaszi félévre tervezett kirándulás elmaradt, amit nagyon sajnálok. Ezeknek a kirándulásoknak – a biológiai és földtani ismeretek bővítésén túl – fontos célja a tagság összekovácsolása. Éppen ezért igyekszem jobban odafigyelni, hogy a jövőben ne maradjanak el a kirándulások. A kirándulás főszervezője Galambos Klaudia volt.

1.8 Színházlátogatások

2017-ben összesen két alkalommal voltunk színházban. A korábbi években ugyan több színházlátogatási program volt, de azok általában csak néhány fő számára nyújtottak lehetőséget. Ezzel szemben 2016-tól kezdődően nagy létszámban vesznek részt hallgatóink színházlátogatáson, a Csütörtök Esték keretében. Márciusban a Thália Színházban a Moszkva – Petuski előadást 45 kollégista, novemberben a Katona József Színház Borisz Godunov előadását 60 kollégista tekintette meg.

A színházi esték kiváló kulturális és közösségi programok voltak a Kollégium életében. Ezek a programok az NTP-SZKOLL pályázatok részét képezték. A szervezésért köszönet illeti Gelencsér Orsolyát.

1.9 A Bolyai Kollégium alapításának XXV. évfordulója

A természettudományos kutatói utánpótlás kinevelése mellett elkötelezett intézmény alapításának 25. évfordulója alkalmából ünnepséget tartottunk az Aula Magnában 2017. szeptember 9-én délelőtt. Délután és este a program a Bolyai Kollégium épületében folytatódott. Az ünnepség védnökei: Lovász László (az MTA elnöke), Borhy László (rektor), Mezey Barna (rektor) és Vékás Lajos (alapító rektor) voltak. A rendezvényen sok egykori és mostani kollégista vett részt. A regisztráltak száma 138 fő volt, ebből 45 mostani bolyais kollégista. (Itt jegyzem meg, hogy –

miután felújítottuk velük a kapcsolatot – az ünnepségre meghívtunk Kolozsvárról az Apafi Mihály Református Kollégiumból hallgatókat.) A program megtekinthető itt:

<http://www.bolyai.elte.hu/bolyai25/> .

Az egész rendezvény nagyon jól sikerült. Minden kollégistát köszönet illeti, de közülük kiemelem Telek Mátét, Bereczki Zoltánt, Bognár Gergőt, Oravecz Évát, Pacskó Vivient és Sütő Pétert.

Ha – a nyomtatással kapcsolatos közbeszerzési gondok miatt – késéssel is, de végül elkészült egy 79 oldalas kiadványunk a 25. évforduló alkalmából: „NeSzE! azaz Negyedszázados Enciklopédia a Bolyai Kollégium alapításának 25. évfordulójára”. A kiadványt Telek Máté szerkesztette, a fotókat Bereczki Zoltán, Pálos Zsófia és Sarka János készítették. A NeSzE! letölthető a honlapunkról:

https://www.bolyai.elte.hu/download/bolyai25/NeSzE_0925_kieg_k%C3%A9sz.pdf .

1.10 Egyéb

A kollégisták sok egyéb programot szerveztek, nagy önállóságot mutatva ezekben. Közülük a BElZeBuB (Begubódzás Elleni Zenés Buli a Bolyaiban) zenés estet emelem ki az őszi illetve tavaszi félévzáróhoz kapcsolódóan, ahol a hallgatók zenei képességeiket csillogtatták. Említést érdemel még a hagyományos, a végzősök tiszteletére szervezett Bödönke ceremónia.

Itt jegyzem meg, hogy aláírtunk egy együttműködési szerződést a MÜPA-val. Azt gondolom, hogy az ennek keretében nyíló kedvezményes lehetőségeket eddig nem használtuk ki eléggé, a jövőben jobban oda fogok erre figyelni. Más megjegyzésem, hogy több alkalommal is problémáink voltak az épületben az internetes hálózattal. Jelenleg folyik a tanárok és kollégisták közös munkája, amelynek keretében módosítjuk a tanulmányi és a felvételi szabályzatainkat.

Az egyéb tevékenységeink közül fontosnak tartom még megemlíteni, hogy mindkét félévben helyt adtunk középiskolások számára tartott tehetséggondozási foglalkozásoknak, nyáron pedig egy 1 hetes Tudományos Piknik (TuPi) tábornak. A szervezésért köszönet illeti Molnár Janka Sárát és Kurgyis Bálintot.

2. Felvételi

Az idei felvételi időpontja 2017. augusztus 15-16. volt.

A következő táblázat foglalja össze a felvétellel kapcsolatos számokat:

Szakterület	Jelentkezett	Szóbeli	Felvettük belső	Felvettük külsős	Felvettük összesen
Biológia	14	8	3	3	6
Fizika	7	5	2	3	5
Földrajz- földtudomány	2	2	2	0	2
Kémia	3	2	1	0	1
Matematika- informatika	17 / 12	11 / 9	6 / 2	3 / 5	9 / 7
Összesen	55	37	16	14	30

A belső tagok száma a felvételi után 67. Ez kétféle nagyobb az eddig szokásos létszámnál, vagyis a bentlakóknak kissé össze kellett húzódnium. Ezt a sok kiváló jelentkezőre való tekintettel vállalták a kollégisták, ugyanakkor a jövőben szeretném a létszámot visszavinni a szokásos 65 főre. A bentlakókon kívül 26 külsős is részt vesz a Kollégium munkájában.

A következő táblázat a kollégisták szakterület szerinti megoszlását mutatja:

Szakterület	Belső	Külsős	Teljes létszám
Biológia	10	4	14
Fizika	10,5*	4	14,5*
Földrajz- földtudomány	7	2	9
Kémia	12	1	13
Matematika/ informatika	14,5* / 13	8 / 7	22,5* / 20
Összesen	67	26	93

*Közülük az egyik mat-fiz tanár (osztatlan tanárképzésben)

3. A kollégisták eredményei

Köztársasági Ösztöndíj a 2016/2017-es tanévben

2016-2017	Broda Balázs (vegyész)
2016-2017	Damásdi Gábor (matematikus)
2016-2017	Hokszta Zsolt (matematikus)
2016-2017	Kővári Emese (csillagász)
2016-2017	Mihálykó András (matematikus)
2016-2017	Molnár Anna (biológus)
2016-2017	Nagy Donát (matematikus)
2016-2017	Pataki Bálint Ármin (fizikus)
2016-2017	Sarka János (vegyész)
2016-2017	Sipos Ágoston (informatikus)
2016-2017	Szécsi Péter (informatikus)

Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíj a 2017/2018-as tanévben

2017-2018	Oravecz Éva (geológus)
2017-2018	Pataki Bálint Ármin (fizikus)
2017-2018	Simkó Irén (vegyész)
2017-2018	Szécsi Péter (informatikus)

Kar Kiváló Hallgatója

2017	Bagoly Attila (fizikus MSc)
2017	Gyarmati Máté (matematikus MSc)
2017	Mezei Zoltán (biológus MSc)
2017	Simkó Irén (kémia BSc)
2017	Szécsi Péter (informatikus)

ÚNKP ösztöndíj 2016/2017-ben

2016/2017	Bagoly Attila (fizikus)
2016/2017	Bognár Gergő (informatikus)

2016/2017	Bondici László (matematikus)
2016/2017	Damásdi Gábor (matematikus)
2016/2017	Dankovics Attila (matematikus)
2016/2017	Héra Kornélia (matematikus)
2016/2017	Molnár Anna (biológus)
2016/2017	Nagy Dániel (matematikus)
2016/2017	Nagy Donát (matematikus)
2016/2017	Oravecz Éva (geológus)
2016/2017	Pap Viktória (földtudós)
2016/2017	Sarka János (vegyész)
2016/2017	Szécsi Péter (informatikus)
2016/2017	Vértesy Gáspár (matematikus)
2016/2017	Zalai Zsófia (földtudós)

ÚNKP ösztöndíj 2017/2018-ban

2017/2018	Héra Kornélia (matematikus)
2017/2018	Hokszta Zsolt (matematikus)
2017/2018	Ignác Attila (biológus)
2017/2018	Koncz Gabriella (fizikus)
2017/2018	Kővári Emese (csillagász)
2017/2018	Kurgyis Bálint (fizikus)
2017/2018	Lájer Márton (fizikus)
2017/2018	Nagy Donát (matematikus)
2017/2018	Oravecz Éva (geológus)
2017/2018	Pacskó Vivien (geofizikus)
2017/2018	Páros Zsófia (geológus)
2017/2018	Pánczél Emese (földtudós)
2017/2018	Pataki Bálint Ármin (fizikus)
2017/2018	Podlovics Péter (informatikus)
2017/2018	Póór Márk (matematikus)

2017/2018	Szécsi Péter (informatikus)
2017/2018	Telek Máté (földtudós)
2017/2018	Zalai Zsófia (földtudós)

OTDK

2017	Csorvási Nikolett, 1. díj (társadalomföldrajz)
2017	Oravecz Éva, 1. díj (földtudomány)
2017	Koncz Gabriella, 2. díj (fizika)
2017	Simkó Irén, 2. díj (kémia)
2017	Kiss Krisztián, különdíj (orvosi)
2017	Veszeli Máté Tibor, különdíj (fizika)

Egyéb eredmények 2017- ben

Bagoly Attila Fi	1 db nemzetközi konferencia poszter: Quark Matter 2017 (Chicago, USA), 1 db nemzetközi konferencia poszter, 55. International school of subnuclear physics (EMFCSC - ISSP 2017, Erice, Italy)
Györgyi Csaba I	ECN programozási versenyen a csapattal 4. helyezés
Héra Kornélia M	- 1 megjelent 2 beküldött tudományos közlemény, (K. Héra, M. M. Csörnyei, K. Héra, M. Laczkovich: Closed sets with the Kakeya property , <i>Mathematika</i> 63 , (2017), 184-195. A. Chang, M. Csörnyei, K. Héra and T. Keleti: Small unions of affine subspaces and skeletons via Baire category , beküldve, arXiv:1701.01405 . K. Héra, T. Keleti and A. Máthé: Hausdorff dimension of union of affine subspaces , beküldve, arXiv:1701.02299 .) - poszter bemutatása 1 nemzetközi workshopon (<i>Minimal Hausdorff dimension of the union of cube skeletons</i> , Recent Developments in Harmonic Analysis, MSRI, Berkeley, USA, 2017 május)
Kiss Krisztián B	- Stephen W. Kuffler Kutatási Ösztöndíj - BTDK élettani és neurobiológiai szekció, 1. helyezés és közönségdíj
Kurgyis Bálint Fi	- konferencia proceedings: Kurgyis, B.; Csanád, M. Perturbative Accelerating Solutions of Relativistic Hydrodynamics. <i>Universe</i> 2017, 3, 84. - kari TDK Atom- és Plazmafizikai szekció, 1. helyezés
Lájer Márton Fi	1 előadás nemzetközi konferencián, Ortvay versenyfeladat kitűzése

	1 publikáció https://link.springer.com/article/10.1007/JHEP10(2016)050
Mezei Zoltán B	XXIII. Növénynevelési Tudományos Nap, MTA székház, Budapest, Magyarország (poszter), Green for Good IV: Biotechnology of Plant Products, Olmütz, Csehország (poszter)
Nagy Donát M	előadás a Descriptive Set Theory in Turin 2017 konferencián (http://logicatorino.altervista.org/dstTurin17/index.php)
Pacsó Vivien Fő	- 7th ESA Advanced Training Course on Land Remote Sensing, radar távérzékelés kategória, 1. díjas poszter (V., Pacsó et al.: „Numerical characterization of time series data derived from H/A/alpha decomposition of Sentinel-1 images”) - geofizikus TDK 2. hely
Pálos Zsófia Fő	A 8. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlésen poszterével 2. díjat nyert. (http://vandorgyules2017.mfgi.hu/node/22)
Pataki Bálint Ármin Fi	PLANCKS nemzetközi fizikaverseny (csapat) 2017. 20 országból 36 résztvevő csapat 3. hely
Poór Márk M	1 előadás nemzetközi konferencián, (2017.febr. Winter School in Abstract Analysis, Sections set theory & topology), 3 tudományos közlemény, Arxiv (preprint oldalon) 2 előadás a Descriptive Set Theory in Turin 2017 konferencián (http://logicatorino.altervista.org/dstTurin17/index.php)
Simkó Irén K	1 cikk: I. Simkó and T. Furtenbacher and J. Hrubý and N. F. Zobov and O. L. Polyansky and J. Tennyson and R. R. Gamache and T. Szidarovszky and N. Dénes and A. G. Császár, Recommended Ideal-Gas Thermochemical Functions for Heavy Water and its Substituent Isotopologues, J. Phys. Chem. Ref. Data, 46(2):023104, 2017., doi: 10.1063/1.4983120

4. Adminisztráció

Az adminisztrációs munkákat a korábbi évhez hasonlóan 2017-ben is ketten végezték: Punkné Szalai Borbála napi 6 órában, Dériné Surján Katalin pedig napi 2 órában. Gilyénné Dézsi Krisztina továbbra is GYES-en van. Lényeges változás, hogy a központi adminisztrációban végrehajtott változások miatt Bori és Kati 2016 júniusától többletfeladatként látta el az épületben működő másik két szakkollégium (Illyés, Angelusz) adminisztrációs feladatait is. Újabb lényeges változás volt, hogy idén május közepétől Bori átkerült a Kancelláriára. Helyét új kolléganő, Molnárné Tóth Ildikó vette át 2017. augusztus 1-től. Ildikó az ELTE ÁJK Tanulmányi Hivatalából került át hozzánk.

5. Pályázatok

A 2016-ban beadott NTP-SZKOLL-16 pályázattal 2.100.000 Ft-ot nyertünk szakkollégiumi programokra (3.000.000 Ft-ot pályáztunk). Ez a pályázat június 30-án záródott, a pályázattal sikeresen elszámoltunk. 192 000 Ft maradt meg, mivel az egyik programelem nem valósult meg a pályázati határidőn belül.

A Nemzeti Kulturális Alap által kiírt pályázaton 2016 nyarán elnyert NKA-201108/1060 pályázatunk (300.000 Ft-ot nyertünk, 583.000 Ft-ra pályáztunk) a 2017-es, XXII. Bolyai Konferencia megrendezését segítette. A pályázattal sikeresen elszámoltunk (60 000 Ft maradványunk volt).

2017-ben is beadtuk az aktuális NTP-SZKOLL-17 pályázatot (2.970.000 Ft), amivel 2.700.000 Ft-ot nyertünk. Ilyen jó arány az elmúlt években még egyszer sem volt!

6. Pénzügyek

A 2017-es gazdálkodást segítették a fent említett pályázatok, könnyítette a költségvetést, hogy a programok egy részét sikerült pályázati forrásból megoldani. Mintegy 3 millió Ft-ot szedtünk be a vendégszobák/lakások bérbeadásából (2000-es kód), ez a költségvetésünket szintén jelentősen befolyásolta. A szakmai programok finanszírozása mellett kiemelem, hogy idén sikerült sok elmaradásunkat pótolni: új hűtők, új mosógépek, új bútorok, számítástechnikai ill. informatikai fejlesztések, könyvek beszerzése. Ami fájdalmas: hiába tettünk rá félre pénzt, még mindig függőben van egy kerti pavilon építése, ill. a sportpálya felújítása, nem beszélve a szobák és a közös helyiségekről felújításáról.

Budapest, 2018. január 28.

Dr. Kürti Jenő egyetemi tanár
a Bolyai Kollégium igazgatója